

การพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

The Administration Model Development of Quality Schools in subdistrict

Under the Office of Prachuapkirikhan Service Area Office 1

สุลีพร ฟิ่งมี¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชณา พานิช² ดร.อภิชาติ เลนนันท์³

Suleephorn Phungmee¹ Asst. Prof. Dr. Anchana Panich² Dr.Aphichat Lenanant³

บทคัดย่อ

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเป็นโรงเรียนที่เป็นศูนย์กลางในชุมชนต้องมีความพร้อมในการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพตลอดจนเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนสามารถสร้างโอกาสให้นักเรียนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้การศึกษาแบบเทคนิคเดลฟาย (DelPhi Technique) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ในเรื่องของการบริหารคุณภาพ จำนวน 14 ท่าน ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 2 รอบ การวิเคราะห์ผลข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 1 และรอบที่ 2 โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

ผลการวิจัย พบว่า

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 14 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นถึงองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพ ทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) การวัดผลประเมินผล 3) การมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำ 5) การวางแผนกลยุทธ์ 6) การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี และ 7) การทำงานเป็นทีม ที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งประกอบด้วย ศขามไปรงใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA) เป็นโรงเรียนศูนย์รวม การศึกษาที่มีคุณภาพสามารถให้บริการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด หน่วยงานรัฐและโรงเรียนมีส่วนร่วมช่วยในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยมามีค่ามัธยฐานอยู่ที่ 4.00 - 5.00 ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพในระดับมากที่สุด และค่าพิสัยควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 0.00 - 1.00 (ไม่เกิน 1.50) แสดงว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกัน

คำสำคัญ: การบริหารคุณภาพทั้งองค์กร, โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล, รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹Master of Education Program in Educational Administration Phetchaburi Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

^{2,3}Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration Phetchaburi Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุลีพร ฟิ่งมี, suleephorn@gmail.com

รับเมื่อ 8 ธันวาคม 2563 แก้ไข 10 มกราคม 2564 ตอรับ 14 มกราคม 2564

ABSTRACT

The district school is a community-centric school that must be ready to provide quality education services as well as being a community learning center that can create opportunities for students in the area to be fully developed. Therefore, the researcher is interested in conducting this research. With a purpose to create a model for the administration of the district quality school Under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, this research was conducted by using a DelPhi Technique. By using a group of expert informants and knowledge in quality management, 14 persons responded to a total of 2 questionnaires in total, analyzing the results from the questionnaire, round 1 and round 2, based on the median from 3.50. And the range between the quartiles is not more than 1.50.

The Research Results Were Found That

A group of 14 informants commented on all 7 quality management components: (1) Teacher and Educational Personnel Development (2) Evaluation (3) Engagement (4) Leadership. (5) Strategic planning, (6) Use of tools and technology, and (7) Teamwork. Affecting the administration of the district school quality Which consists of School Operational Transparency (ITA) is a quality education center capable of providing educational services to students and the community. Administrators, teachers and educational personnel be ready in all areas, including competencies, potential, management capabilities with innovative teaching and learning management and the participation of all sectors, including private, temple, government, and school help in driving and developing quality schools in the district. The median value was 4.00 - 5.00, which agreed with the quality management component. At the highest level and the quartile range ranges from 0.00 - 1.00 (not more than 1.50), indicating that the subscriber group had consistent opinions.

Keywords: Quality management of the whole organization, Quality schools in the sub-district, and Model of the sub district quality school administration.

ภูมิหลัง

โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยมีการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญสูงสุดในการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงโอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ จากการรายงานของธนาคารโลก พบว่า ผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมา ประสบผลสำเร็จอย่างยิ่งในการขยายโอกาสทางการศึกษา ในขณะที่คุณภาพของการศึกษาจัดการศึกษามีแนวโน้มลดลง โดยมีโรงเรียนเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงได้กับค่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในเขตชนบทยังมีคุณภาพ ทั้งผลการวิจัยยังพบว่าการทุ่มเททำงานจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาเด็กด้อยโอกาสในท้องถิ่นชนบทจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Economic Returns) ของประเทศอย่างยิ่ง ทั้งยังลดปัญหาสังคม และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักในความสำคัญดังกล่าว จึงกำหนดนโยบายการพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่นชนบทเพื่อให้มีความเพียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบหรือศูนย์สาธิต

การให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมหรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วม และเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของเชื่อมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติงานของโรงเรียนและไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองนำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ บริการ และเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (เกียรติศักดิ์ สุทธิหลวง, 2560, หน้า 12)

โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นโครงการที่จะสร้างคุณภาพด้านการศึกษาให้กับประเทศโดยมีเป้าหมายขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขอนามัย ตลอดจนเป็นศูนย์รวมบริการ การศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน ที่จะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนในท้องถิ่นชนบท ส่งผลต่อการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย และส่งเสริม การมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ และโรงเรียน โดยวางกรอบการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตำบลใน 6 ระดับ ได้แก่ 1) โจทย์ระดับโลก: ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 และเตรียมผู้เรียนสู่ยุคดิจิทัล 2) โจทย์ระดับประเทศ: ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี นโยบายประเทศไทย 4.0 ศาสตร์พระราชา ทั้งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงาน 23 ข้อ และพระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 และพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา 4 ข้อ คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดี 3) โจทย์ระดับภาคของ ประเทศไทย: ค้นหาลู่ที่ต้องพัฒนา จุดแข็งจุดอ่อน 4) โจทย์การพัฒนาจากกลุ่มจังหวัดและจังหวัด: การบริหารจัดการ ทรัพยากรเพื่อตอบโจทย์ผู้เรียนในระยะยาว 5) โจทย์การพัฒนาตามบริบทอำเภอ/ตำบล/ท้องถิ่น: การพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนในพื้นที่สร้างความสุขสู่ชุมชน 6) โจทย์การพัฒนาแก่นักเรียนตามความแตกต่างและศักยภาพเป็นรายบุคคล: ส่งเสริม การศึกษาตามความถนัดของนักเรียน ชี้แนะให้คำแนะนำในสิ่งที่เด็กถนัดและทำได้ดี (โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล, 2562, ออนไลน์)

ซึ่งการบริหารโรงเรียนมีแนวคิดทฤษฎีที่เป็นแนวทางสนับสนุนการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ โดยการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพจะต้องมีระบบการบริหารที่ดี ลูเนนเบิร์ก และอนสไตน์ (Lunenburg and Ormstein, 2000, p. 16 อ้างถึงใน อุดม ชูสิ่ววรรณ, 2559, หน้า 18) ได้นำเสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบ ไว้ว่าการวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์การทางการศึกษาและบทบาทของผู้บริหารการศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดระบบ เปิด (Open-systems Framework) มิติการดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโอเวนส์ (Owens, 1998, p. 43 อ้างถึงใน อุดม ชูสิ่ววรรณ, 2559, หน้า 24) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีระบบไว้ว่า สถานศึกษาที่เป็น ระบบประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Inputs) จากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ความรู้ที่มีอยู่ของสังคมนั้น ๆ ค่านิยม เป้าหมาย ที่มีการคาดหวังและงบประมาณ เป็นต้น กระบวนการ (Process) ของระบบย่อยต่าง ๆ เช่น โครงสร้าง คน เทคโนโลยี และงาน เป็นต้น ผลผลิต (Outputs) ที่กลับคืนสู่สิ่งแวดล้อมหรือสังคม และการบริหารที่ดีจะต้องเป็นการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์การ ซึ่งการบริหารคุณภาพทั้งองค์การเป็นแนวทางเพื่อการปรับปรุงความสามารถในการแข่งขันประสิทธิภาพและ ความยืดหยุ่นขององค์การทั้งหมดเป็นวิธีการสำคัญในการวางแผน จัดองค์การทำความเข้าใจกิจกรรมแต่ละอย่างแต่ละ ส่วนของการทำงานมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน โดยนำทุกคนสู่กระบวนการปรับปรุงคุณภาพ โรงเรียนคุณภาพจึงต้องมีการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคมให้บรรลุตามความมุ่งหมาย ที่กำหนดจะเห็นได้ว่าโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยอาศัยหลักการแนวคิดทฤษฎี เป็นแนวทางในการพัฒนาซึ่งต้องใช้ความทุ่มเทในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการมุ่งสู่ เป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยการมีทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพอีกทั้งการมีวิสัยทัศน์ของการบริหารหลักสูตรและการสอน

ที่กว้างไกลและความเป็นผู้นำของผู้บริหารและครูในการพัฒนา พร้อมทั้งบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือและไว้วางใจ ซึ่งกันและกันเพื่อจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารที่มุ่งสู่คุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษา

เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งอำเภอที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลตัวอำเภอ และการเดินทางเข้ามาในอำเภอเมืองต้องใช้เวลาอันยาวนาน การที่มีโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลถือเป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชนบท และเป็นการสร้างโอกาสให้กับนักเรียนในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นความต้องการให้มีโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเป็นโรงเรียนที่เป็นศูนย์กลางในชุมชนเป็นต้นแบบ มีความพร้อมให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมหรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน สร้างโอกาสให้นักเรียนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน ร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการคุณภาพภายในโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างเต็มที่

คำถามการวิจัย

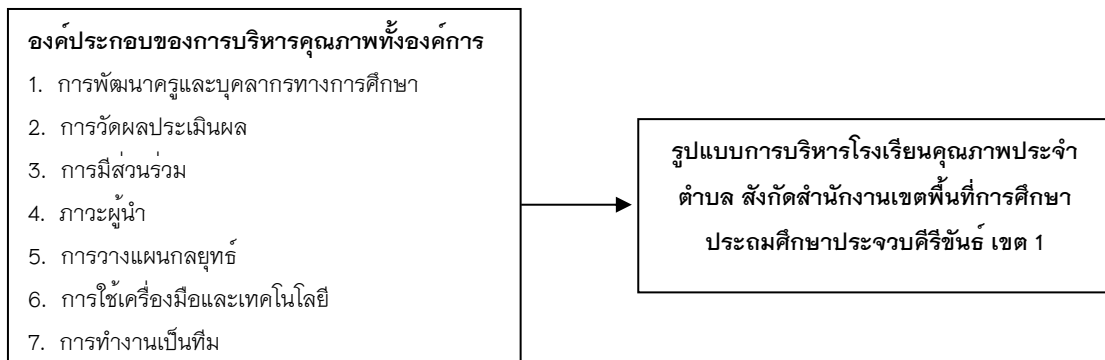
รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีลักษณะอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ ตามแนวคิดของ (อุดม ชูสิ่วรรณ, 2559, หน้า 31), (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2552, หน้า 111 – 112), โกทซ์ และเดวิส (Goetsch & Davis, 1994), วิลเลียมส์ (Williams, 1994, p. 24) เดล และมิเชลล์ (Dale and Miche, 1994, pp. 10 – 13) และเป้าหมายของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งพบว่ามีความสอดคล้องกัน จึงแสดงได้ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวัตกรรมทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 2 คน ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 5 คนศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 3 คน และอาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโดยใช้กระบวนการเทคนิคเดลฟาย (DelPhi Technique)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย และแนวคิดโรงเรียนคุณภาพรูปแบบต่าง ๆ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและโรงเรียนองค์กรมหาชน เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมข้อมูลด้านองค์ประกอบการบริหารคุณภาพที่จำเป็นสำหรับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และองค์ประกอบการบริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการนำข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ เอกสาร ทฤษฎี เอกสารของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ แล้วสร้างเป็นข้อกระทงคำถามของแบบสอบถามเพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานปัจจุบัน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list form)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า Rating scale 5 ระดับของไลเคิร์ต (Likert Scale)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้ดำเนินการโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีผู้ให้ข้อมูลรวมจำนวนทั้งสิ้น 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปสอบถามความคิดเห็น

ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการเทคนิคเดลฟาย (DelPhi Technique) และนำแบบสอบถามส่งกลับไปสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล รอบที่ 2 โดยในแบบสอบถามของแต่ละคนจะมีค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ระบุอยู่ในแบบสอบถามเพื่อเป็นการยืนยันความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลของแต่ละคน และเมื่อได้รับแบบสอบถามในรอบที่ 2 กลับคืนมาผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการเทคนิคเดลฟาย (DelPhi Technique) และเมื่อพบว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ค่าพิสัยควอไทล์มีค่าน้อยกว่า 1.50 สามารถยืนยันองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 2 คน ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 5 คนศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 3 คน และอาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่งถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองและจัดส่งทางไปรษณีย์
3. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เพื่อสร้างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ขจรศักดิ์ อินทรโสภะ, 2557, หน้า 112 - 115)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

1. นำคำตอบมาหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของคำถามแต่ละข้อ แล้วสร้างแบบสอบถามฉบับใหม่ที่ใช้อธิบายความเดิม แสดงตำแหน่งของค่ามัธยฐานค่าพิสัยควอไทล์และตำแหน่งที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนตอบในรอบที่ 1 นำแบบสอบถามส่งกลับไปถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในรอบที่ 2
2. นำคำตอบในรอบที่ 2 มาคำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของคำถามแต่ละข้อ แล้วสร้างแบบสอบถามฉบับใหม่ที่ใช้อธิบายความเดิมแสดงตำแหน่งของค่ามัธยฐานค่าพิสัยควอไทล์และตำแหน่งที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนตอบในรอบที่ 2 นำแบบสอบถามส่งกลับไปถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในรอบที่ 3
3. นำคำตอบในรอบที่ 3 มาคำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์แล้วพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยที่มีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มยังคงยืนยันความคิดเห็นของตนด้วยการแสดงเหตุผลต่าง ๆ ประกอบจึงใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของแบบสอบถามรอบที่ 3 นำมาแปลผลเพื่อสรุปผลการวิจัย
4. ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกข้อความที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในรอบที่ 2 และ 3 ดังนี้

ค่ามัธยฐาน มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

ค่าพิสัยควอไทล์ มีค่าไม่เกิน 1.50

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิ 14 คน ตามกระบวนการของเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) พบว่า มีจำนวนทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) การวัดผลประเมินผล 3) การมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำ 5) การวางแผนกลยุทธ์ 6) การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีและ 7) การทำงานเป็นทีม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาเขต 1 พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาเขต 1 มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนประจำตำบล เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ โรงเรียนจึงต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การบริหารจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ให้แก่ครูบรรจุใหม่เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ อุดม ชูสิริวรรณ (2559, หน้า 31) ได้กล่าวว่า การบริหารคุณภาพทั้งองค์การมีกระบวนการและวิธีการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามความต้องการของผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ โดยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เป็นการให้การศึกษาและการฝึกอบรม บุคลากรจะต้องได้รับการพัฒนาในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความมั่นใจ เข้าใจแนวคิดในการบริหารคุณภาพขององค์การ การศึกษาและการฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็นต้องจัดทำขึ้นเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรได้มีการศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. องค์ประกอบด้านการวัดผลประเมินผล เป็นการประเมินการดำเนินงานของโรงเรียน (ITA) ที่มีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุง พัฒนาด้านคุณธรรม และความโปร่งใสของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยมีเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ ราวบินส์ และโคลเตอร์ (Robbins & Coulter, 2008, p. 55) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันนี้การบริหารจัดการมีความเห็นตรงกันว่าหน้าที่ของผู้บริหารประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การวางแผนการดำเนินงาน การนำ และการควบคุม แต่ละด้านมีการดำเนินการดังนี้ 1) การวางแผน เป็นขั้นตอนของการกำหนดเป้าหมาย และจุดมุ่งหมาย พัฒนาแผนแม่บท และยุทธศาสตร์ในการนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 2) การจัดองค์การ เป็นขั้นตอนในการกำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการจัดบุคคล และทรัพยากร เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การมอบหมายงาน ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่การระบุและอธิบายงานที่จะดำเนินการการจัดโครงสร้างองค์การเมื่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง หรือผลลัพธ์ไม่ได้เป็นไปตามที่กำหนดการติดต่อสื่อสารในกระบวนการของการจัด องค์การให้เป็นที่ไปอย่างทั่วถึง 3) การนำ เป็นหน้าที่เกี่ยวกับการนำทางการนิเทศติดตามผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อ นำแผนขององค์การไปปฏิบัติ เป็นความพยายามของผู้บริหารที่จะกระตุ้นให้พนักงานมีศักยภาพในการทำงานสูง การนำจะช่วยให้งานบรรลุความสำเร็จ 4) การควบคุม เกี่ยวกับหน้าที่การประเมินติดตามผลการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน การแก้ไขความบกพร่อง การทบทวนและปรับวิธีการควบคุมเมื่อ สถานการณ์เปลี่ยนแปลงหรือผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

3. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการดำเนินกิจกรรมหรือดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและสร้างความร่วมมือระหว่างเอกชน บ้าน วัด/ศาสนสถานอื่น ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ทั้งทอง (2555, บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล ผลการวิจัยพบว่าเมื่อพิจารณาค่าความถี่และค่าร้อยละของสภาพการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีการส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนรักและพัฒนาถิ่นฐานของตนโดยการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากที่สุด และมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคคลภายในและต่างประเทศน้อยที่สุด 2) ด้านการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน มีการจัดสภาพโรงเรียนให้สะอาดโดยทำให้อ่างเรียนแลห้องปฏิบัติการให้มีความน่าอยู่ น่าเรียนมากที่สุด และมีการสร้างสระว่ายน้ำและศูนย์กีฬาโดยบริหารจัดการร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นน้อยที่สุด 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติในการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลโดย มีวุฒิทางการบริหารและผ่านการฝึกอบรม สัมมนาทางการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบลและมีการจัดครูสอนได้ตรงตามวิชาเอกใน 5 วิชาหลัก ครบทุกระดับชั้นมากที่สุดเท่ากัน 4) ด้านการจัดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและทรัพยากรทางการศึกษานั้น มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันคือ โรงเรียนในฝันและสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น รองลงมาคือ การบริการวิชาการสำหรับโรงเรียนใกล้เคียง โดยการจัดครูเคลื่อนที่ไปสอนหมุนเวียนในรายวิชาที่ขาดแคลนครู 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมโดยรวมแสดงความคิดเห็น ดิชม ให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน 6) ด้านการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมีการประเมินตนเอง รองลงมาคือ การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี และแผนพัฒนาระยะ 4 ปี

4. องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่มีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ คักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555, บทคัดย่อ) เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ และ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียนซึ่งรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์และองค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารจัดการและผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี มีความถูกต้อง ครบคลุม เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

5. องค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่เป็นรูปธรรม โดยมีการนำข้อมูลสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจในการวางแผนขอรับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ แผนควรปรับใช้ได้ตามสถานการณ์พร้อมทั้งรองรับการเปลี่ยนแปลงซึ่งสอดคล้องกับ โอเวนส์ Owens (1998, p. 43) ได้นำเสนอทฤษฎีระบบสังคม โดยใช้ชื่อว่า “Sociotechnical systems theory” ซึ่งอธิบายว่าองค์การประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญภายใน 4 ประการ

คือ 1) ด้านโครงสร้าง (Structure Subsystem) ประกอบด้วย การกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ภาวะการณ์ตัดสินใจ การวางแผน การควบคุมดูแล การออกกฎระเบียบและแนวปฏิบัติ การแบ่งสายงาน การสื่อสารระหว่างหน่วยงาน เป็นต้น 2) ด้านคนหรือทรัพยากรมนุษย์ (Human Subsystem) ประกอบด้วย ทักษะความรู้ ความสามารถ สถานภาพหรือตำแหน่ง คุณค่าทางสังคมของบุคคลนั้น ๆ ภายในและภายนอก องค์กร ภาวะผู้นำ รางวัล ความรู้สึก การปฏิบัติงาน เป็นต้น 3) ด้านภาระงาน (Task Subsystem) ประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่การสอน การนิเทศ/กำกับ/ติดตาม การบริหาร/ การช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เป็นต้น 4) ด้านเทคโนโลยี (Technology Subsystem) ประกอบด้วย สื่อ อุปกรณ์ การจัดตาราง การเรียนการสอน การจัดหลักสูตร เป็นต้น

6. องค์ประกอบด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจะต้องมีเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยโรงเรียนต้องมีนโยบายการใช้วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีการพัฒนา ด้านสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ซึ่งสอดคล้องกับ ซัชกิน และกิเซอร์ (Sashkin & Kiser, 1993, p. 3) ที่กล่าวว่า การบริหารคุณภาพทั้งองค์การ หมายถึง การที่วัฒนธรรมองค์การ ถูกกำหนดโดยความพึงพอใจของลูกค้ำ และสนับสนุนให้เกิดการบรรลุความพึงพอใจอย่างสม่ำเสมอ โดยวิธีผสมผสาน เครื่องมือ เทคนิค และการฝึกอบรมเข้าด้วยกันซึ่งเป็น ระบบการปรับปรุงกระบวนการขององค์การอย่างต่อเนื่อง จนเป็นผลให้สินค้าและบริการมีคุณภาพในระดับสูง

7. องค์ประกอบด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมมือร่วมใจของผู้อำนวยการโรงเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานองค์กรภายในและภายนอกในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับคัพแมน และซาน (Kaufman & Zaha, 1993, p. 32) ได้เสนอแนวการบริหารคุณภาพทั้งองค์การให้ประสบความสำเร็จต้องเริ่มตั้งแต่การเพิ่มพลังในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน การทำงานต้องไม่ผิดพลาด การปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์กติกาที่ตกลงไว้ทุกคนต้องมีความเข้าใจ และชัดเจนกับคุณภาพที่ทีมงานและอาศัยความร่วมมืออย่างแท้จริง จะเห็นได้ว่าการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งมีองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) การวัดผลประเมินผล 3) การมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำ 5) การวางแผนกลยุทธ์ 6) การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี และ 7) การทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ชูสิ่ววรรณ (2558, บทคัดย่อ) รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล พบว่าองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ และ 7) ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน นำองค์ประกอบไปสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลได้ 6 ระบบ ดังนี้ ระบบที่ 1 การนำ องค์การโดยต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนที่มีความท้าทาย เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องนำ วิสัยทัศน์มาดำเนินการในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 3 การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรตามความสามารถของผู้เรียนโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ระบบที่ 4 การวัด สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและวิธีการวัดผลการปฏิบัติงานของทุกระบบ ระบบที่ 5 การพัฒนาบุคลากร เป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ระบบที่ 6 ระบบการเรียนการสอน เชื่อมโยงกับระบบการพัฒนากุศลกร ให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนขององค์ประกอบที่ 7

เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานจาก 6 ระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภ รองพล (2555, บทคัดย่อ) การพัฒนารูปแบบโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบที่จำเป็นของโรงเรียนคุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย (1) ภาวะผู้นำ (2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) การวัดประเมินผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (6) การจัดการด้านกระบวนการและ (7) ผลการดำเนินการ 2) ผลการร่างรูปแบบโรงเรียนคุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย (1) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ (2) ด้านกระบวนการ (process) ประกอบด้วย (2.1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (2.2) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2.3) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ของโรงเรียน (2.4) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (2.5) การจัดการด้านกระบวนการ (3) ด้านผลลัพธ์ (output) ประกอบด้วย ผลลัพธ์ ซึ่งผลการประเมินร่างรูปแบบโรงเรียนคุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับเหมาะสม การนำรูปแบบไปทดลองใช้ และอยู่ในเกณฑ์การประเมินรับรองรูปแบบโรงเรียนคุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 3) ผลการประเมินรูปแบบของโรงเรียนคุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยกลุ่มผู้ปฏิบัติการ ซึ่งปรากฏผลว่า ยอมรับรูปแบบในการนำไปใช้ โดยปรับรูปแบบให้มีความชัดเจน ดังนี้ (3.1) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วย (1) ด้านโครงสร้าง (2) ด้านบุคลากร (3) ด้านเทคโนโลยี (4) ด้านหลักสูตร (5) ด้านทรัพยากรและงบประมาณ (6) ด้านภาวะผู้นำ (3.2) ด้านกระบวนการ (process) ประกอบด้วย (1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (2) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (3) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ของโรงเรียน (4) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (5) การจัดการด้านกระบวนการ (6) ด้านการรับรองการกระจายอำนาจบริหารจัดการศึกษา (7) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (8) ด้านบรรยากาศในสถานศึกษา และ (9) ด้านประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (3.3) ด้านผลลัพธ์ (output) ประกอบด้วย (1) ด้านคุณภาพการศึกษา (2) ด้านคุณภาพนักเรียน และ (3) ด้านความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่าการจัดการรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลให้เป็นไปตามรูปแบบที่ค้นพบโดยนำไปพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผลการมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำ การวางแผนกลยุทธ์ การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี และการทำงานเป็นทีม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลการดำเนินการโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลอย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการจัดทำข้อเสนอแนะทั้งด้านปัญหาอุปสรรคที่พบจากการศึกษา ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ค้นพบรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) การวัดผลประเมินผล 3) การมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำ

5) การวางแผนกลยุทธ์ 6) การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี และ 7) การทำงานเป็นทีม โดยผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลหรือโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพสามารถนำองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบนี้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบายโดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีนโยบายในวางแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทและภาวะผู้นำที่ดีในการมีส่วนร่วมของการทำงานโดยอาศัยการทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีการวัดผลประเมินผลในการทำงานสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานได้ เป็นการสร้างความโปร่งใสให้กับการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ สุทธิหลวง. (2560). *การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมด้านวิชาการโรงเรียนดีประจำตำบลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ขจรศักดิ์ อินทรโสภา. (2557). *รูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จตุพร หังทอง. (2555). *การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล. (2562). *โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (Online)*.
https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53628&Key=news_Surachet.
 10 กุมภาพันธ์ 2562.
- วัลลภ รองพล. (2555). *การพัฒนาแบบโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2*. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- วีระยุทธ ชวตตะกาญจน์. (2552). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ*. กรุงเทพฯ: วีพรีนท์ (1991).
- สมกิต บุญยะโพธิ์. (2555). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุดม ชูลีวรรณ. (2559). *รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- Dale and Miche. (1994). Student-Centered Living Cases for Teaching Management. *Journal of management Education*, 18(4), pp. 475 – 483.
- Goetsch & Davis. (1994). *In-troduction to Total Quality: Quality, Productivity, Competitiveness*. Macmillian College Pub-lishing Co., New York.
- Kaufman, R., & Zahn, D. (1993). *Quality Management Plus*. California: Corwin p.
- Owen, R. G. (1998). *Organization Behavior in Education*. 6th ed. Boston MA: Allyn.
- Robbin, S. P. & Mary C. (2008). *Management*. Banlcock: Pearson Education Indochina.
- Sashkin, M., & Kiser, K. J. (1993). *Total Management to work*. Sanfrancisco: Berrett-Kohler.
- Williams. (1994). Recall of childhood trauma: A prospective study of women's memories of child sexual abuse. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 62(6), 1167-1176.